

Javítják az élelmiszerek termelésének egészségügyi ellenőrzését

Az élelmiszeripar közvetlenül fogyasztásra termelő ágazataiban működő egészségügyi ellenőrző szolgálat mintegy 160 szakemberének nagymértékben köszönhető, hogy az elmúlt négy évben az ipar hibájából nem fordult elő tömeges ételmérgezés.

Az egész élelmiszeripar termelése a 20 éves távlati tervek szerint mintegy három és félszeresére, az ételek elkészítését könnyítő, a táplálkozás korszerűsítését legjobban segítő konzerv- és hűtőipar termelése pedig 10-20-szorosára növekszik. Ilyen feladatok megoldásá-

hoz átalakításra szorul az egészségügyi ellenőrző szolgálat munkája is. Előtérbe kerül a megelőzés. Megszokszorozzák a gyártásközi mikrobiológiai ellenőrzést, azonban egyre több gondot fordítanak a nyersanyagtermelő helyek egészségügyi ellenőrzésére. Az ipar higiénikusai segítséget adnak a mezőgazdasági nagyüzemeknek az egészségügyileg kifogástalan, fertőzési veszélytől mentes termelési körülmények kialakításához. A tejipari higiénikusok máris sok termelőszövetkezet tehenészetét ellenőrzik és segítik rendszeresen. (MTI)

Csaknem ezer óvoda nyílt tíz év alatt

Magyarországon a lakosság több mint 50 százaléka nő. Államunk mindent megtesz, hogy könnyítse a dolgozó nők helyzetét. Nemrég 12-ről 20 hétre emelték a szülési szabadság időtartamát. Évről évre bővül hazánkban a bölcsődék és csecsemőotthonok hálózata. Az ilyen intézmények száma tíz év alatt több mint 600-zal növekedett. Jelentősen nőtt az óvodások száma. 1952-ben 2072 óvoda volt az országban, amelyekben 130 056 gyermeket gondoztak. Ma már az óvodák száma meghaladja a 3050-et, s ezekben csaknem 178 ezer kisgyerekről gondoskodnak.

Nevelés és tervszerűség

Az általános iskolai Nevelési Terv szegedi vitáinak tapasztalataiból

Az iskolareform végrehajtásának egyik legfontosabb szakaszát jelentette az az elmúlt hónapokban lezajlott nevelőtestületi vitasorozat, amelyen az általános és középiskolai pedagógusok, az ország számos iskolájában, a nemrég elkészült Nevelési Tervet beszéltek meg. Az iskolák munkájának az oktatási tanterv mellett e másik legfontosabb irányító dokumentumát Szegeden öt általános iskolában, két általános iskolai nevelőotthonban és a Radnóti gimnáziumban vitatták meg, nevelők, valamint meghívott vendégek, szülők és iskolaorvosok jelenlétében.

A tantestületi viták egyik legjelentősebb haszna az volt, hogy sok, korábban és tekintetben tévovázó nevelőt meggyőztek a nevelés tervezettségéről. Bátran mondhatjuk, hogy ez a meggyőződés általánosan vált. Aligha lehet ma már olyan nevelő, tanár, tanító, aki a viták után kételkedne a nevelés irányíthatóságában.

sok egyszerre tekinthessék át. A két iskolatípus Nevelési Tervének összehasonlítása viszont ettől függetlenül is szükséges. Ha tehát a középiskolai terv elkészül, az általános iskolák nevelőivel is meg kell beszélni.

A fontossági sorrend jelentősége

A szegedi viták résztvevői gondoltak a falusi iskolákra, illetőleg arra a szintkülönbségre, amely jelenleg még oktatási és nevelési tekintetben egyaránt fennáll a városi és falusi iskolák között. Ezzel kapcsolatban javasolták, hogy a terv a követelményeinek megadott maximuma mellett rögzítse a kötelező minimumot is. Ezzel a falusi iskolák jelentős segítséget kaphatnának ahhoz, hogy a tervet zavartalanabban és eredményesebben hajtsák végre.

A szülők véleménye

Nagy számmal szólaltak fel a tantestületi megbeszéléseken szülők és iskolaorvosok is. A szülők elismeréssel üdvözölték a tervet és megvalósításával kapcsolatban a legteljesebb támogatásukról biztosították a pedagógusokat. Az iskolaorvosok többek között arról beszéltek, hogy a terv végrehajtásától az iskolák egészségügyi helyzetének további javulása várható.

Bírálatok, javaslatok

Figyelemre méltó bírálatok és kiegészítő javaslatok is hangzottak el a megbeszéléseken. A Radnóti gimnázium tanárai például elmondták, hogy helyes lett volna, ha az általános iskolák Nevelési Tervével egy időben megjelenik a középiskolai is. Akkor ugyanis lehetőséggé vált volna, hogy a fiatalok formálásában legfontosabb 12 esztendő nevelési tennivalóit a pedagógus-

Kifogásolták a pedagógusok, hogy a terv nem mindig emeli ki a legfontosabb feladatokat, a legnyilvánvalóbb tennivalót. Mivel a fontossági sorrend hiányzik, félték, hogy a sok feladat közötti egyes esetekben esetleg éppen az ellentéteket emelik ki, aminek megvalósítása a legjelentősebb lenne.

Néhány kívánság

A Nevelési Terv nem foglalkozik az óvodás korú gyermekekkel. A tantestületi vitákban ezzel kapcsolatban az a vélemény alakult ki, hogy az első osztályosok tanítóinak nagy segítséget jelentene, ha ismerhetnék azokat a követelményeket, amelyeket az óvoda a gyerekekkel szemben támasz. Hasznos lenne tehát a terv ilyen esztendő bővítése.

Sok felszólaló szülő kérte, hogy a Nevelési Tervet számukra is tegyék hozzáférhetővé. A pedagógusok egyetértettek ezzel a kívánssal. Késztelenül használna az ügynek, ha a szülők számára népszerű formában kiadnák a tervet, hangsúlyozva benne a szülőkre, a társadalomra vonatkozó feladatokat.

A terv a következő tanévben válik kötelezővé. A szegedi tantestületi viták sok hasznos, tanulságos gondolattal járultak hozzá a dolgozásokhoz, véglegesítéséhez. Ahhoz tehát, hogy iskoláinkban jobb, eredményesebb legyen az oktatás mellett a nevelőmunka is.

Ö. L.

Variálható épületek

A tipizálás jelentőségét folytathatnánk a mezőgazdaság épületgépészeténél, amely szinte 100 százalékban tipizálható, a termelőszövetkezetek állattartási épületeitől a silószerű tároló épületekig. Vagy említsük meg az iparunk minden ágában jelentkező műhely, csarnoképületeket. Mi sem természetesebb, minthogy építészeti-technikai előgyártott elemekből, több célra alkalmas, az egyes iparok különböző gyártási folyamatait befogadására képes, variálható épületeket kell tervezniük. A példák iskolák, óvodák, rendelőintézetek, művelődési házak és egyéb középületek hosszú során át folytathatnánk.

Több lakás ugyanannyi pénzből

Nemcsak arról van szó azonban, hogy tipizált épületeket építsünk, hanem arról is, hogy ezek minél kevesebb fajta típuslemből legyenek összeállíthatók. Amikor a moszkvai Luberec épületelem-gyárban a típus-elemek számát 50-ről 11-re csökkentették, a munkagény a korábbi felére, a termelési költség egyharmaddal csökkent. Tehát ugyanannyi pénzből több lakás építésé válik lehetővé. Házigyárak működnek ma világszerte: a Szovjetunióban, Csehszlovákiában, az NDK-ban, Svédországban, Franciaországban stb. Hazánkban is építészeti szovjet tapasztalatok és berendezések felhasználásával most tervezik az első házigyárat, amely 1965-ben már évi 1800 lakás felépítéséhez szükséges tipizált elemet fog gyártani.

Építészünk legjobbjai álltak a tipustervezés szolgálatába, hogy az építés területén olyan típusnévfolyam-terveket alkossanak, amelyek magas fokú építőművészi igényeket is kielégítő új városépítések felépítését eredményezik.

Dr. Gyöngyösi István

Hol a hiba a kereskedelemben?

Az ÁKF megvizsgálta a kereskedelmi dolgozók munkáját

Az állami kereskedelmi felügyelőség tegnap Szegeden összegezte az ellenőrzések tapasztalatait. Megállapította, hogy az elmúlt két évben — 1961-ben és 1962-ben — emelkedett a kereskedelemben a társadalmi tulajdon ellen elkövetett bűncselekmények és szabálysértések száma. A boltokban nem rendeltetésének megfelelően használják fel az előírt kálót, veszteségi számlákat, hanem leltárihiány leplezésére, vagy saját jövedelmük növelésére.

Megvizsgálták a fogyasztók panaszainak intézését is. A panaszokra a választ általában egy-két napon belül továbbítják, de sokszor előfordul érdemi elintézés helyett akatologatás és a huzavona.

Hatástalan reklamációk

A Szegedi Kiskereskedelmi Vállalat 1. számú boltja például eladott egyik vevőjének egy csempekalnyát a múlt év októberében. A vásárló lakásán derült ki, hogy a kályha nem megfelelő. Amikor visszament a boltba és ezt szóvá tette, azzal intézték el az ügyet, hogy »a kályhák jók szoktak lenni«. A vásárló próbálkozott nagyobb összeg ráfordításával a kályha beállítására, ez azonban teljesen hatástalannak bizonyult. Közben hosszú idő telt el, végül is az orosházi gyártó cég kicserélte a kályhát. Ezt azonban a vevő maga verekedte ki, a kereskedelem semmit nem tett panaszra orvoslásáért. Gyorsan, megfelelően intézik a reklamációkat a Tisza Állami Áruházban, s hasonló a tapasztalat

a Szegedi Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalatnál és a szegedi Ruházati Bolt Vállalatnál.

Amit lát a kirakatban...

Rendelkezés írja elő, hogy a kirakatokba csak olyan árut szabad helyezni, amelyek az üzletben is kaphatók. Ez sok vitát okoz Szegeden is. Gyakran előfordul, hogy a kirakatban látható áru bent nem kapható, s a vevő kérésére sem akarják az üzlet dolgozói a kirakatot megbontani. Úgy foglaltak állást ebben a jelentéktelennek látszó, de sok bosszúságot okozó kérdésben az állami kereskedelmi felügyelőség vezetői, hogyha olyan áru mégis kerülne a kirakatba, kötelesek az eladók a vevő kérésére onnan kivenni.

Az ellenőrök tevékenységével kapcsolatban megállapították, hogy az eddigieknél is sokkal nagyobb lelkiismerettel kell munkájukat végezni, tudásukat, szakmai képzettségüket állandóan növelni kell. Így nemcsak a társadalmi tulajdon védelmében tudnak eredményesebb munkát végezni, hanem jobb lesz a lakosság ellátása is. Nem fordul majd elő például az, hogy lejárt szavatosságú élelmiszereket árúsítsanak az üzletekben.

A boltvezetőknek a boltban a helyük

Növelné a kereskedelem kulturáltságát, ha a boltvezetők munkaidejük jelentősebb részét az árudában töltene. Kevesebb lenne így a panasz és nem fordulna elő olyan eset sem, hogy míg a vevők várakoznak, az eladók nyugodtan beszélget-

nek, ügyet sem vetve a vásárlókra.

Az állami kereskedelmi felügyelőség vezetői és ellenőrei elmondták még, hogy Szegeden nagy szükség lenne férfi- és női kalapszaküzletre, mert ezzel kapcsolatban több bejelentés érkezett már az ÁKF-hez. Fürdő- és előszobák felszereléséhez szükséges cikkeket árusító üzlet is kellene, az utóbbi időben ugyanis az utuló lakások 80 százaléka fürdő- és előszobás, s ha valaki kiegészítő felszerelést akarna vásárolni, kénytelen a fővárosba utazni.

A TIPUSTERV a gyors lakásépítés segítője

Korunk egyik világszerte legnehezebben megoldható problémája a lakáskérdés. Az ENSZ egyik jelentése is megállapította, hogy az emberiség közel fele emberhez nem méltó körülmények között lakik. Ha ehhez hozzá-számítjuk, hogy évszázadunk végére, tehát 37 év alatt — statisztikusok szerint — a Földön ma élő emberek száma megkétszereződik és eléri a 6 milliárdot, még inkább rá kell döbennünk a kérdés súlyosságára. A lakáskérdés nemcsak európai, hanem világprobléma is. Spanyolországtól Portugáliáig, a volt vagy a ma még gyarmati sorban élő afrikai országoktól egész a dél-amerikai Venezueláig. A hazai lakáshiány egyik oka a háborús pusztításon kívül például az, hogy jelentősen megnőtt a házaspárok száma. Ötven évvel ezelőtt ezer embernek 263 lakásra volt szüksége, 1960-ban ugyannyi már 338-at igényelt.

Az egymillió új lakásért

A technika rohamos fejlődése az elmúlt másfél évtized alatt az építés technológiáját is döntően megváltoztatta. A kézműipari módszereket a gépesítés, az építőelemek tömeges előregyártása váltotta fel, merész új szerkezetek és új anyagok kerültek felhasználásra. Lakásépítés-programunk megvalósítása — 1975-ig 1 millió, ebből a második öt-éves tervben 300 ezer új lakás felépítése — a régi mód-szerekkel el sem képzelhető. Még néhány évtizede is, mielőtt a vasbeton haszná-lata forradalmasította az építőipart, lényegében úgy építkeztek világszerte, mint a babiloniak.

Valaha az autógyárak is annyifajta autót gyártottak, mint ahány megrendelés volt. Idővel kiderült, hogy a vevők igényei szinte azonosak, és mivel egyre nagyobb sorozatokra volt szükség, az egész gyártást automatizálták.

Az igények envezetése — a tervezés gyorsítása

Ha száz embertől megkérdezzük, hogy milyen lakásra

volna szükségük, legfeljebb 4-5féle igényt halúnk. Az amerikai Gallup intézet közvéleménykutatása szerint a megkérdezett 100 ember közül 83 igényét a bemutatott tízféle lakástípus valamelyike kielégítette.

A nagyipari építési módok bevezetésének előfeltétele a tipizálás. A tipusterv szerinti építkezés meggyorsítja a tervezést, így leküzdhető a tervezők létszámihiánya és lehetővé válik, hogy a jövőben csak a gyakorlatban legjobbnak bizonyult tervek szerinti építkezünk. A tipizálás további előnye, hogy az ismétlődő munkafolyamatok az építőgépek magas hatásfokú kihasználását, azonos munkafolyamatok végzésére begyakorlott munkacsoportok létrehozását teszik lehetővé. A hagyományos szerkezetű téglalapú épületek legmunkaigényesebb folyamata a kőműves és vasbeton munka. Ma már ezek nagy részét gyárilag előregyártott gerendák, födémek, blokkok és panelek alkalmazásával megtakaríthatjuk.

A családlakástervezőtémény

Az évente épülő új lakások jelentős része egyéni kezdeményezésből létesülő családi ház. Az elmúlt években épült családi házak többsége gazdaságtalan, egymást utánzó helyi »típus», egyes részleteiben középkori lovagvárakra emlékeztető stílusutánzatokkal, rossz alaprajzi megoldásokkal, költséges manzard tetőkkel és anyagpocsékolással készültek.

Az Építészügyi Minisztérium még tavaly kiadott »családi ház tervgyűjtemény» ezért nagy jelentőségű. Lényegileg itt is a »tipizálás» egyik fajtájáról van szó, mert a tanácsoknál, az OTF-tíkoknál és a könyvesboltokban néhány forintért kapható tervek az egyéni izlésnek, igénynek és anyagi erőnek legmegfelelőbb családi ház építést szolgálják. A javasolt jó alaprajz, korszerű formájú, anyagtakaró megoldások és a részben már előregyártott, megvásárolható szerkezetek az

HATODIK BÉKEKÖLCSÖN

77118	01-50	100	78870	01-50	200
77192	01-50	100	78939	40	5 000
77193	01-50	200	78939	01-50	200
77710	01-50	100	79010	01-50	200
77737	01-50	100	79050	01-50	100
77762	01-50	500	79069	01-50	200
77781	01-50	100	79084	01-50	200
78057	01-50	200	79102	01-50	200
78150	01-50	200	79207	01-50	100
78157	01-50	100	79232	01-50	100
78255	01-50	500	79243	01-50	100
78482	01-50	100	79290	01-50	200
78484	01-50	200	79318	01-50	200
78527	01-50	100	79361	01-50	100
78532	01-50	200	79401	01-50	100
78544	01-50	100	79477	01-50	200
78596	01-50	100	79513	01-50	200
78615	01-50	200	79556	01-50	200
78625	01-50	100	79613	01-50	200
78665	01-50	200	79636	01-50	100
78702	50	5 000	79689	01-50	200
78702	01-50	200	79815	01-50	500
78709	01-50	100	79823	01-50	200
78818	01-50	200	79825	01-50	200
78822	01-50	200	79975	01-50	200
78838	01-50	100	79995	01-50	100

Az V. Békekölcsönt 11, a VI. Békekölcsönt 16 osztályban bocsátották ki, így a jegyzékben feltüntetett sorozatszámokhoz tartozó kötvények — a százezer forintos főnyeremények kivételével — mind a 11, illetve 16 osztályban nyertek.

A fenti két gyorslista közvetlenül a sorsolás után készült, így az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk.

A nyeremények kifizetését március 11-én kezdik meg az OTP fiókjaiban és a postahivatalokban.